บัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำ เร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำ เภอ

นายวิทยา กิตติธาดากุล

วิทยานินนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-674-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

IMPORTANT FACTORS AFFECTING SUCCESS IN PERFORMING DUTIES OF ASSISTANT DISTRICT OFFICERS

Mr. Wittaya Kittithadakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-674-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำ เร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำ เภอ
โดย	นายวิทยา กิตติธาดากุล
ภาควิชา	การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตธ์นารักษ์
บัณฑิตวิทยา	ลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลัก	สูตรปริญญามหาบัณฑิต
คณะกรรมการสอบวิทย	
คเทอบาน เกษาการ	
	(รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ)
	อาจารย์ที่ปรึกษา
	(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตธนารักษ์)
	างการ Cours กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดระพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

วิทยา กิตติธาศากุล : ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำเภอ (IMPORTANT FACTORS AFFECTING SUCCESS IN PERFORMING DUTIES OF ASSISTANT DISTRICT OFFICERS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.คร.วิทยา สุจริตธนารักษ์, 144 หน้า. ISBN 974-583-674-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ และกระบวนการคำเนินกิจกรรมของปลัดอำเภอในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน โดยมีขอบเขตกลุ่มประชากรศึกษา เฉพาะปลัดอำเภอผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดหนองคาย

ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพส่วนตัว บทบาทความเป็นผู้นำในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่
และความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ต่อประชาชน ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยสำคัญ
ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำเภอ ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การคำเนิน
โครงการและกิจกรรมในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ปลัดอำเภอจะต้องใช้บัจจัยทั้งสามอย่างในลักษณะผสม
ผสานควบคู่กันไป

นอกจากนี้ยังพบว่าความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ต่อประชาชน ชุมชน และองค์กร ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุด ทั้งนี้เพราะความสามารถดังกล่าวจะช่วยให้เกิดความใกล้ชิด สนิทสนม ความไว้วางใจ ความเป็นพวกพ้องเดียวกัน อันนำไปสู่การช่วยเหลือและพึ่งพากันในที่สุด

ภาควิชา <u>การปกครอง</u> สาขาวิชา <u>การปกครอง</u> ปีการศึกษา <u>2536</u> ลายมือชื่อนิสิต ////////// ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา /// เมื่อ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ## C330177 : MAJOR Government

KEY WORD: SUCCESS/ASSISTANT DISTRICT OFFICERS

WITTAYA KITTITHADAKUL: IMPORTANT FACTORS AFFECTING SUCCESS IN PERFORMING DUTIES OF ASSISTANT DISTRICT OFFICERS. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. WITHAYA SUCHARITHANARUGSE, Ph.D. 144 pp. ISBN 974-583-674-5

This research focuses on studying important factors affecting successful performances and working process of assistant district officers in Nong-Khai Province.

The research reveals that personal characters, role of leadership, and abilities in building relationship with people, community and related organizations are important factors for successful performances of assistant district officers as hypothesized. To implement projects and activities in responsible area, assistant district officers have to make use of such factors well.

Moreover it is found that the ability in building relationship with people, community and related organizations is the most curcial factor because such ability does help creating friendship, trust and unity, which leads to cooperation finally.

ภาควิชา การปกครอง	ลายมือชื่อนิสิต / พพฬาพชพาง
สาขาวิชา การปกครอง	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา ²⁵³⁶	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตธนารักษ์ ที่ให้คำแนะน้ำต่าง ๆ อย่างล้นเหลือแก่ศิษย์ รวมถึงท่านอาจารย์ผู้เป็นคณะกรรมการสอบคือ รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ซึ่ง ร่วมให้ประเต็นศึกษาเพิ่มเติม ตลอดจนแนวทางการแก้ไข

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความกรุณาจากผู้บังคับบัญชา หัวหน้า นี่ และเพื่อนนักปกครอง ในการลาศึกษาต่อและจัดเก็บข้อมูลครั้งนี้

ขอบใจ ยุทธ - ตุ้ม - ติ๋ว - นักศึกษาแพทย์จุไรรัตน์ รัตนพุทธาสาคร

ในท้ายนี้ขอพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงแต่พ่อดุสิต แม่พยอม กิตติธาดากุล และยายสุภี แช่ลี้ ผู้เป็นดวงประทีปสำหรับผู้เขียนเสมอมา ส่วนดีของหนังสือเล่มนี้ขออุทิศเป็นส่วนกุศล แต่ดวงวิญญาณวีรชนในเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535

วิทยา กิตติธาดากุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
ก็ตติกรรมประกาศ	a
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทน้ำ	1
สภาพและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
สมมติฐานในการศึกษา	5
ขอบเขตและข้อจำกัดในการศึกษา	5
กลุ่มประชากรศึกษา	5
นิยามศัพท์	6
วิถีการศึกษา	6
แนวความคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้อง	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
วิธีการนำเสนอ	8
2 แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวความคิด เกี่ยวกับบุคลิกภาพ	9
แนวความคิด เกี่ยวกับผู้นำ	17
แนวความคิด เกี่ยวกับระบบความสัมพันธ์ของคนไทย	26

(สารพัญ ต่อ)

บทที่		หน้า
3	อำนาจหน้าที่กรมการปกครอง ปลัดอำเภอ และโครงสร้าง	
	ที่ทำการปกครองอำเภอ/กิ่งอำเภอ	34
	กรมการปกครอง	34
	ประวัติความเป็นมา	34
	อำนาจหน้าที่กรมการปกครอง	35
	การแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง	37
	นโยบายกรมการปกครอง (พ.ศ. 2535-2539)	
	และนโยบายเน้นหนัก (ปี พ.ศ. 2535, 2536, 2537)	40
	อัตรากำลังกรมการปกครอง	47
	ปลัดอำเภอ	49
	ความเป็นมา	49
	อำนาจหน้าที่	51
	ลักษณะงานและบทบาทของปลัดอำเภอ	56
	การบริการบนที่ว่าการอำเภอ และการบริการนอกที่ว่าการ	
	อำเภอ	63
	โครงสร้างและด้านงานในที่ทำการปกครองอำเภอ และ	
	ที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอ	75
4	การวิเคราะห์ผลการวิจัย	88
	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรศึกษา	89
	บัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำ เร็จในการปฏิบัติหน้าที่	
	ของปลัดอำเภอ	93
	ลำดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ตามสมมติฐาน	116

(สารกับ ต่อ)

าเทที่	หน้า
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	119
สมมติฐานกับผลการวิจัย	120
บัญหาและข้อเสนอแนะ	126
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	139
ประวัติผู้เขียน	144

สารน์มูตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงอัตรากำลังข้าราชการกรมการปกครอง	48
2	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรศึกษา	90
3	ความคิด เห็นของปลัดอำ เภอต่อบุคลิกภาพส่วนตัว	94
4	ระดับความสำคัญของแต่ละส่วนในปัจจัยด้านบุคลิกภาพ	95
5	ความคิดเห็นของปลัดอำเภอ ต่อบทบาทความเป็นผู้นำ	103
6	ระดับความสำคัญของแต่ละส่วนในปัจจัยด้านบทบาทความเป็นผู้นำ	104
7	ความคิด เห็นของปลัดอำ เภอต่อการสร้างความสัมพันธ์	111
8	ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ตามสมมติฐาน	117

สาราัญแผนภูมิ

เผนภูมิที่		หน้า
	P	
1	แผนภูมิการแบ่งงานภายในและกรอบอัตรากำลังของที่ทำการ	
	ปกครองอำเภอ	84
2	แผนภูมิการแบ่งงานภายในและกรอบอัตรากำลังของที่ทำการ	
	ปกครองกิ่งลำ เภอ	96